

MÓN ALTERNATIU.

Lluís Maria Xirinacs.

Text de la conferència realitzada el divendres 14 de febrer de 1986 a la
Cooperativa Tascó de Barcelona.

Pròleg: Ignasi Roca.

Enregistrament en àudio: Miquel Chicano i Brauli Tamarit.

Transcripció i dibuixos: Brauli Tamarit.

Nota de l'Equip de publicacions d'Ecoconcern:

Amb l'Ecocorreu de febrer, s'ha decidit enviar el present document a tots els associats i associades. Creiem força interessant i plenament vigent el que s'hi exposa, tot i el temps que ha passat des de la seva exposició.

Índex.

Pròleg a la primera edició.....	5
1. Introducció.....	7
2. Noster, alter i alius.....	7
2.1. L'alienació.....	7
2.1.1. La Teoria de l'alienació d'en Marx.....	7
2.1.2. Tipus d'alienació.....	8
2.1.2.1. L'alienació del treball.....	8
2.1.2.2. L'alienació política.....	8
2.1.2.3. L'alienació militar.....	8
2.1.2.4. L'Estat alienador.....	9
2.1.2.5. L'alienació de l'esperit.....	10
2.1.3. Les evasions covardes i fàcils.....	10
2.2. L'alter.....	11
2.2.1. L'alter petit.....	11
2.2.2. L'alter gran.....	12
2.2.2.1. Les marginacions forçades.....	12
2.2.2.2. Els marginats del nostre temps.....	13
2.2.2.2.1. Marginació econòmica.....	13
2.2.2.2.2. Altres tipus de marginació.....	14
2.2.3. Les alternatives.....	16
2.2.3.1. Les alternatives actuals.....	16
2.2.3.2. Definint les alternatives actuals.....	16
2.2.3.3. Les nostres alternatives.....	17
2.2.3.4. Condicions objectives i subjectives de la revolució.....	17
2.2.3.5. Els alternatius i la societat.....	18
2.2.3.6. Contradiccions pràctiques.....	18
3. L'alter radical.....	19
3.1. El noster.....	19
3.2. El nostre i l'altre.....	20
3.3. La mort de sí mateix.....	21
3.3.1. Definició.....	21
3.3.2. Definició de fe.....	21
3.4. L'autèntica alteritat.....	22
3.4.1. Aproximació a lo inefable.....	22
3.4.2. L'exemple de la fe religiosa.....	22
3.4.3. El camí cap a lo inefable.....	23
3.5. La profecia.....	23
3.5.1. Definició del profeta.....	23
3.5.2. Profecia i realitat.....	24
3.6. El compromís quotidià.....	25
3.6.1. Introducció.....	25
3.6.2. Plantejaments de tornada.....	25
3.6.3. La conversió al nostre. L'exemple d'en Marx.....	26

Pròleg a la primera edició.

A partir dels anys 60 i, més concretament, del maig del 68, la paraula «alternatiu/alternativa» va sorgir amb força per emmarcar tot un seguit de moviments, ideologies, maneres diverses de concebre la vida, etc. D'alguna forma intenten protagonitzar una sortida, obrir camins al sistema social establert en tots els àmbits.

Avui aquesta paraula gairebé ha perdut el seu sentit després d'haver-se utilitzat repetidament, tot buidant-la de contingut. Potser cal redescobrir-la o, més ben dit, anar a la recerca del seu origen.

També cal dir que en aquests vint anys darrers la història d'aquesta nova corrent ha estat plagada d'encerts i desencerts. Potser és ara el moment de valorar el que s'ha fet i el que s'ha deixat de fer; si tan sols hem aconseguit fer «pessigolles» al sistema o ens hem dedicat a minar els fonaments; si tot ha quedat en una fugida i un rebuig sistemàtic, o realment s'han donat autèntiques respostes, sense oblidar, tanmateix, que la tasca d'ésser alternatiu és difícil i aspra. Sobretot, el fet de suportar la pressió constant de les estructures imperants, la manca de recursos econòmics, la incapacitat d'afrontar i resoldre els problemes que es plantegen en les relacions personals...

Què ha succeït realment durant aquest vint anys? Ens ha engolit el sistema, som dins o fora d'ell? O més aviat... no sabem on som? Quina és la peça de la mecànica que no acaba de funcionar?

L'alternativa que planteja en Lluís Maria és una alternativa radical. És vàlida per a tots els temps i per a totes les persones. Ens obliga a anar sempre més enllà i inclou el nostre procés personal. Significa una transformació, un canvi d'actitud, una estratègia diferent que no es queda en les formes ni les meres aparences. Més aviat apunta al centre, a l'arrel, tocant aquella fibra que fa possible la transformació personal i col·lectiva, sense oblidar, però, que tot ofici té un aprenentatge i tota opció comporta un risc.

Ignasi Roca Puig.

1. Introducció.

(...) Perquè hi ha gent que té moltes hores de vol en la investigació de l'home o digueu-li com vulgueu.

Aquí hi ha gent que conec des de fa molts anys, i quasi bé diria que m'espanteu i tot.

Aleshores jo, -com ha dit l'Ignasi¹-, faré una introduccioneta i direm allò que pensem, però també serà molt interessant de veure allò que pensa la resta.

Com ha dit l'Ignasi, la paraula «**Alternativa**», «**Món alternatiu**» és la que s'usa amb una infinitat de sentits diferents i, per tant, podríem provocar que aquesta xerradeta sigui molt dispersa.

En realitat, jo només us vull dir una cosa. Però costa molt més de dir una cosa que dir-ne moltes. I per a poder-vos dir la única cosa que us vull dir us hauré de dir moltes coses abans.

Primer de tot, per a centrar una miqueta la temàtica distingiria una espècie d'oposició entre el **noster** i l'**alter**, o sigui, *lo nostre* i *lo altre*. Perquè si *lo altre* no es defineix enfront de *lo nostre* queda, com dius tu (l'Ignasi), molt dispers. I així queda molt més enfocat.

Abans d'entrar en aquest tema d'allò que és l'**alteritat**, -per oposició a la **nosteritat**-, ja us avisaré quan us digui allò que us vull dir, tot *lo* demés són introduccions.

2. Noster, alter i alius.

Primer farem una introducció parlant d'allò que podríem dir l'**aliè**:

Noster, **alter**, **alius** en llatí són tres paraules. Una *lo nostre*, una **altre** és l'**alternativa**, allò que és precisament el contrari de *lo nostre*. **Alter** sempre es refereix a dos, un és *lo nostre*, i l'altre és *lo altre*.

En canvi, l'**alius** és això que seria més dispers. **Alius** vol dir «altres coses...».

En català no distingim. L'**alter** i l'**alius** no els distingim. En llatí es distingeix.

2.1. L'alienació.

A mi m'agradaria parlar un momentet de l'**alien** o de l'**alius**, aquest nom que s'ha posat de moda en una pel·lícula que es diu «**Alien**». Surt l'**alienació**. Surten els «**enajenados mentales**», els alienats mentals.

Sobre el tema de l'**alien**, l'**alius**, l'**altre**, en aquest sentit dispers parlaria de dos nivells: un de la Teoria de l'**Alienació** d'en Marx.

2.1.1. La Teoria de l'alienació d'en Marx.

Marx té dues etapes importants en la seva vida. Una, la que se sol dir la del «Marx jove», i l'altra, la del «Marx adult». Precisament cap a l'any mil vuit-cents quaranta-cinc, aproximadament, quaranta-vuit, va fer el tomb d'un a l'altre.

El Marx jove, sobretot, s'ha aprofundit mitjançant un llibre que es va descobrir fa relativament poc, que no es coneixia en els últims anys, en els anys anteriors, que es diu *Els Manuscrits*. I allà s'ha descobert aquest Marx jove.

És curiós que, en el marxisme que es veu, en aquest document s'hi apunta tota la gent d'esperit. Precisament els grans jesuïtes catòlics que investigaven Marx, no volien saber res del «Marx clàssic», el Marx que tots coneixem, que és el Marx adult.

En canvi, quan van llegir *Els Manuscrits* s'hi van interessar de seguit. És curiós que en llenguatge religiós-eclesiàstic s'ha introduït amb

1 Ignasi Roca, membre de la Cooperativa Tascó, presentador de la conferència i moderador en el debat que es va fer a continuació.

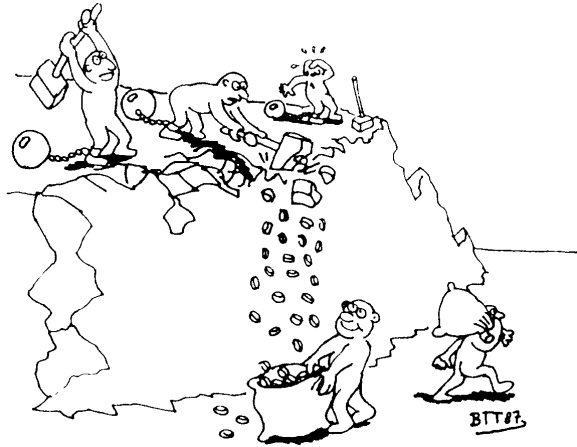
molta facilitat la paraula «**alienació**», que és una paraula que el Marx adult no usa mai. Mai, ni una sola vegada. En canvi, el Marx jove en fa una gran teoria de l'**alienació**.

2.1.2. Tipus d'**alienació**.

2.1.2.1. L'**alienació** del treball.

Perquè només en tinguem una mica d'idea diu: «l'home **aliena** el seu treball, convertint-lo en diner», és l'**alienació** econòmica. Objectiva el seu treball i resulta que el diner s'acumula en mans d'uns pocs rics i és el treball de molts, que s'ha acumulat en mans de pocs.

Aquest diner no és més que treball humà condensat i rapinyat, arrancat del qui l'ha produït i concentrat en mans d'uns que no són els qui l'han produït. Hi ha una **alienació**, una «**enajenación**», del propi treball en forma de diner, que no sé per quins misteris i misteriosos circuits va anar a parar en mans d'unes poques persones.

2.1.2.2. L'**alienació** política.

Un altre exemple d'**alienació** que explica en Marx és l'**alienació** política.

Quan anem a votar a les eleccions, no ens donem el **nostre** vot i, per tant, donem la **nostra** representació a unes poques persones. Aquestes poques persones durant, per exemple, quatre anys, fan allò que volen de la **nostra** representació.

La **nostra** representació política queda posada en mans d'uns **altres**, segons una teoria jurídica que se'n diu la «Teoria del Mandat Imperatiu» on les persones, una vegada han votat ja, no tenen dret a res, fins al cap de quatre anys, que poden destituir aquell senyor i votar un altre. Però mentre aquell senyor té el «mandat imperatiu» -que no poden haver-hi mandats laterals, que tots provenen del poble, aquests mandats; és una «entrega» de la **nostra** sobirania, del **nostre** poder, de **lo nostre** digueu el que vulgueu, de la **nostra** capacitat d'influir en la societat...-, doncs durant aquest període fan el que els dona la gana. I, per tant, usen la **nostra** dimensió política ells.

Nosaltres renunciem durant quatre anys. Per això els **alternatius** tenen tendència a la democràcia directa i a suprimir aquestes delegacions de representació política.

2.1.2.3. L'**alienació** militar.

Una altre **alienació**, diu Marx, és l'**alienació** militar. Cadascú de **nosaltres** té uns músculs, té uns bíceps i té una capacitat de defensa.

Però aleshores la societat, o els individus de la societat, renunciem a aquesta capacitat de defensa i l'entreguem a un cos especial, que són els militars, la policia i l'estat que els controla, que passen a tenir l'exclusiva de la violència.

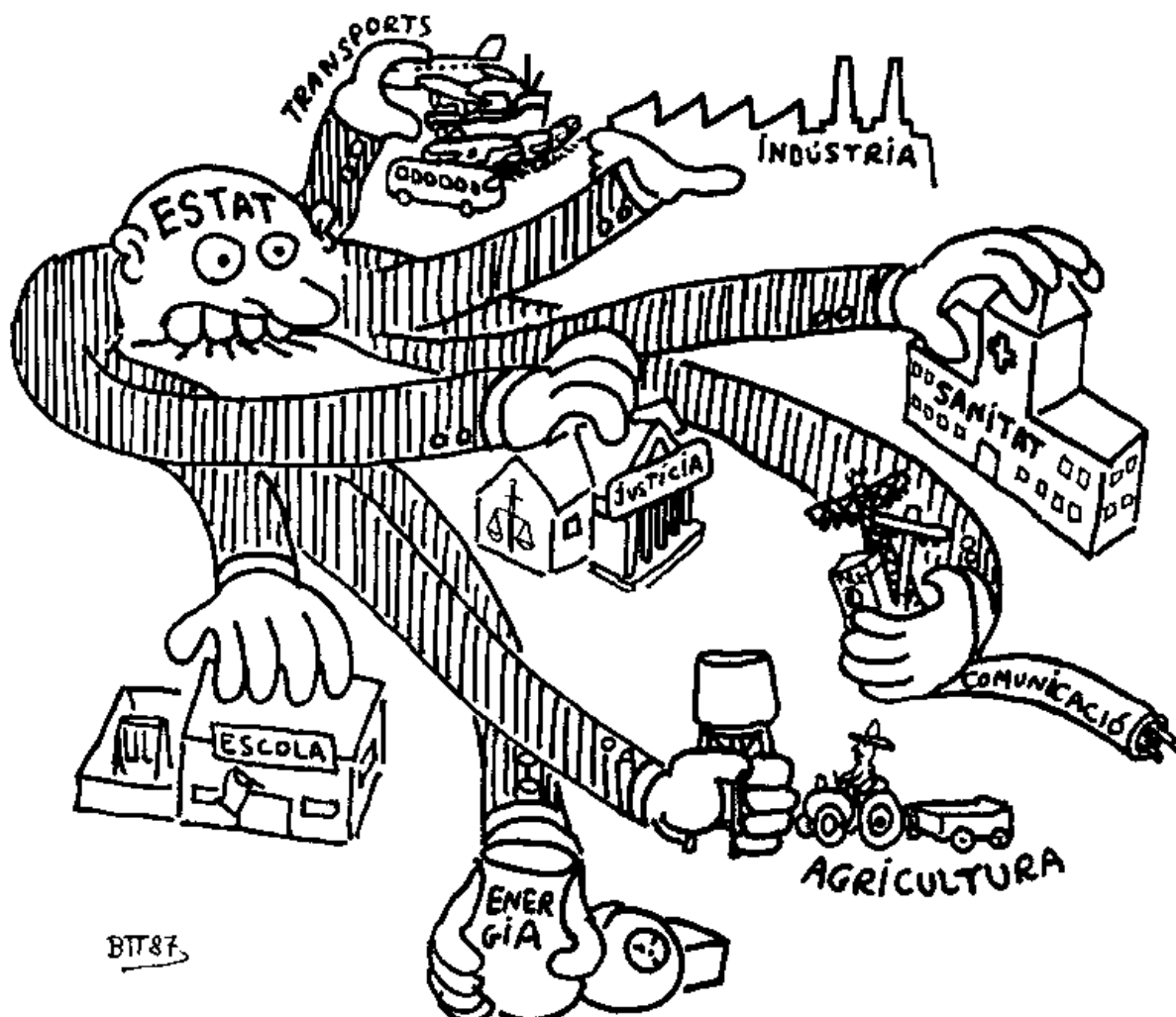
És a dir que, legalment, ells poden actuar violentament i la resta dels ciutadans no poden actuar violentament. Llavors fan deixació de la seva força física en un cos especial, que és el cos militar. Etcètera.

2.1.2.4. L'Estat alienador.

Va dient unes **alienacions** d'aquest tipus, que totes elles o moltes d'elles es concentren en una entitat que és l'encarnació d'aquesta **alienació**, que és l'Estat.

Avui dia és claríssim que l'Estat que els liberals, -que varen muntar un Estat molt seriós i tal, però que van dir que era un Estat que era «mínim»; un Estat que es regia pel «laissez passer, laissez faire», o «deixeu, i l'Estat que intervingui quant menys millor»-, aquest Estat liberal, doncs, ha resultat tot el contrari de les previsions. No ha parat de créixer i créixer i créixer.

Els ciutadans cada vegada més, i els «progres» potser més que tots, -la gent «d'esquerres» i tot això-, són els que més han contribuït en **alienar-se** a sí mateixos, i anar buidant en mans de l'Estat totes les responsabilitats, de tal forma que es considera una gran acció quan els Nou Barris o Santa Coloma de Gramenet fan una manifestació perquè no es posa un «semáforo» al carrer. Perquè l'Ajuntament de Barcelona, o l'Ajuntament de Santa Coloma o qui sigui no posa el «semáforo», perquè si no, als nens, els xafen els cotxes i tal.

Es fa una manifestació. A ningú se li ocorre..., -allà hi ha paletes, allà hi ha electricistes...-, de posar el «semáforo» ells, no?. Allò no se li ocorre a ningú. Això ho ha de fer l'Ajuntament.

L'escola privada és una cosa carca, l'escola pública és una cosa, doncs, «d'esquerres». Aleshores se n'ha d'encarregar l'Ajuntament o la Generalitat o l'Estat o qui sigui, de fer escola.

I així cada vegada li demanem més coses. Protestem pels impostos, però

li demanem cada cop més, més i més.

És curiós que l'estatalisme, -que és una cosa que jo crec que s'hauria de titllar com una cosa d'«extrema dreta»-, ha acabat sent el distintiu de l'«esquerra». L'estatalisme: que cada cop hi hagi més coses estatals.

Fixeu-vos, per exemple, en el «sector públic». En tota la producció: la indústria, l'agricultura, els serveis, etcètera, cada cop hi ha més empreses estatals que ho fan. És a dir, que l'Estat es va engreixant cada cop més.

2.1.2.5. L'alienació de l'esperit.

Bé, això és un exemple d'allò que és l'**alienació**. En Marx n'explica una altra d'**alienació**, que escapa a aquestes coordenades, que és l'**alienació** de l'esperit.

L'home, en comptes de viure la responsabilitat espiritual ell, l'entrega a Déu, l'entrega a la religió. Es fa un cos separat, que és el responsable de les coses espirituals.

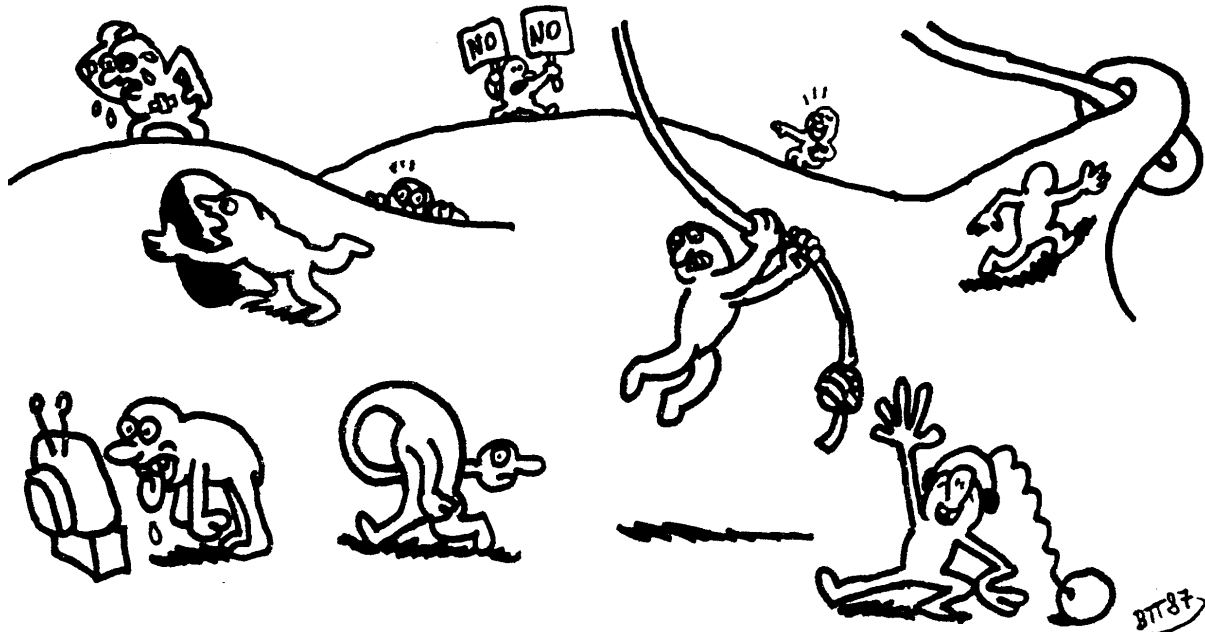
El ciutadà o l'individu queda supeditat. Ha de fer mèrits, ha de guanyar-se la confiança, ha de tenir fe, etcètera, en aquesta realitat externa. Ell es va empetitint, es va infantilitzant. I la Divinitat es va fent cada vegada més paternalista, o més dominadora segons els casos. És l'**alienació** religiosa, és l'**alienació** espiritual.

Bé, Marx parla d'unes quantes d'aquestes **alienacions**. Deixem-ho, això és tot un espai a tenir en compte.

2.1.3. Les evasions covardes i fàcils.

També volia parlar, -deixant aquest tema, dins del tema de l'**alienació**-, allò que podríem dir «les evasions covardes i fàcils». Que això és el **nostre** pa de cada dia de la **nostra** civilització.

Des del recurs a la droga, a l'alcohol, a la televisió massiva, a la música ensordidora, a les histèries musicals dels «divus», els «divos»..., -no sé com se'n diu en català...-, els divins cantant i etcètera, etcètera. Això és una cosa que està a l'ordre del dia, i podríem fer una llista molt llarga d'altres formes d'evasió, -que són molt tradicionals algunes i altres més modernes-, que no serà exhaustiva, però perquè en tingueu una miqueta de referència.

Per exemple, els «-ismes», allò que podríem dir els «-ismes». El sentimentalisme, el romanticisme, -és una fuga cap a una zona del nostre ser-

persones que estan donades o inclinades cap a això. L'infantilisme, el paternalisme. Per exemple, l'idealisme, l'optimisme. Per exemple, el pessimisme, el voluntarisme.

Són persones que es refugien en alguna de les dimensions de l'ésser humà, i són dimensions que ells potser dominen més que altres, potser tenen més facilitat. Potser han tingut unes circumstàncies en la seva trajectòria que han potenciat aquesta dimensió. Llavors és una dimensió en la qual triomfen, es refugien en ella, i s'**alienen** de la resta de la seva humanitat.

El doctrinarisme, el fanatisme, el dogmatisme. Hi ha persones que s'agafen a això. El criticisme o el racionalisme. El criticisme: criticar per sistema, que això és una malaltia típica d'adolescent, o un estat transitori en la vida dels adolescents, que és natural que ells ho tinguin. I després hi ha persones que es queden encallades amb això.

Un altre, per exemple, el naturisme. El primitivisme, el ruralisme, una cosa molt de moda en els **móns alternatius**.

Podíem dir el contrari, eh?. L'urbanisme, la complicació, el maquinisme, etcètera.

El misticisme.

Malalties fictícies o psicològiques, -antigament se'n deia «hipocondria», d'això-, persones que fingeixen malalties per a escapar-se de la realitat.

Aquestes evasions covardes i fàcils... suposo que ningú de nosaltres ha vingut aquí a escoltar una xerradeta sobre aquesta mena de solucions, però m'encanta d'esmentar-les, per si de cas. Oi que enteneu allò que vull dir?. Per si de cas.

Potser per a vosaltres no. Per tant ningú de nosaltres potser no... però en coneixereu així, eh? (ajuntant els dits cap amunt). Està ple... això és abundant.

Igual com molta gent té mentalitat inconscient liberal, egoista individualista rabiosa, i es fan passar per anarquistes, -que és una cosa molt menys dolenta-, doncs també hi ha gent que té mentalitat d'evasions fàcils i covardes, i es fan passar per **alternatius**. És molt interessant no caure en aquest parany.

I dit això, entrem ja de ple en el tema de l'**alter**.

2.2. L'alter.

2.2.1. L'alter petit.

Del tema de l'**alter**, primer, posem tres nivells.

Un primer nivell és petit i esquifit. L'**alter** petit és aquell que resulta d'anar en contra de l'**Ego** petit.

Per exemple, en l'etapa evolutiva del nen, a l'adolescència, el nen es col·loca **altern**, **alter**, enfront dels seus pares, en l'adolescència.

Les disputes que hi ha a la família. Per exemple, entre l'home i la dona en la parella. Hi ha un, que és l'**Ego**, i hi ha l'altre que es desmarca d'aquest **ego**, que és l'**altre**.

Això passa enmig d'amics; les tensions entre amics, les tensions a nivell de barri, a nivell d'empresa, a nivell de sindicats afins. Aquests sindicadets on tots diuen *lo mateix* quasi bé, però un es diferencia de l'**altre** en que, en les seves sigles, en comptes d'haver-hi una «ela» hi ha una «ema». Coses d'aquestes així.

De partits polítics afins. Hi ha baralles terribles. Ja durant l'últim temps del franquisme recordo un partit d'extrema esquerra que es va escindir en dos, i una de les branques escindides agafava els de l'**altra** branca i, en un pis, els torturava. Els torturava per a ostentar les seves... les seves, -diguem-ne-, traïcions a la revolució. Els **altres**, aleshores, apurats, anaven a la policia i els denunciaven. Aleshores els sorprendia torturant-los la policia. Per a posar un exemple de petites baralletes, que són **alternatives**, però **alternatives** d'aquelles... oi?.

D'aquestes en tenim també així. Tampoc en volia parlar d'aquestes. Però, per si de cas, també és interessant tenir-les en compte.

Els religiosos que es diferencien perquè un interpreta una paraula de la Bíblia en sentit «a», i l'altre en sentit «a i mig». Llavors hi ha les grans baralles entre l'«a» i l'«a i mig». D'això també n'estem plens.

Grups artístics afins.

Comunes, per exemple. Persones que participen en aquestes comunes que, al cap de molt temps, ja es barallen. Ja es barallen perquè és terrible!, insuportable!, l'altre. Llavors te'n vas a viure amb els que són realment insuportables, perquè peta la comuna, i aleshores vas a viure amb els que ja no són ni d'aquesta manera de pensar ni res. Però resulta que és molt més insuportable estar amb els amics que estar amb els enemics. Això passa, però, així també.

Ideologies afins, on hi han unes baralles terribles... És a dir, una falta de grandesa.

És clar, aquestes menes d'alteritats suposo que no eren les que ens... M'havies cridat perquè parlés d'elles, no? (adreçant-se a l'Ignasi).

Per tant, jo us dic que parlarem de moltes coses, però només en venia a parlar d'una. De moment anem traient.

2.2.2. L'alter gran.

2.2.2.1. Les marginacions forçades.

Aleshores ara entrem en una que sí que és important, -i a més una que, segurament, ens treia tots una mica més retratadets-, que és la penúltima, i després us parlaré de la que us vull parlar.

Aquesta penúltima podríem dir que neix d'una repulsa que la societat fa a totes aquelles persones, a totes aquelles dimensions de les persones, de totes aquelles realitzacions de les persones i dels grups que no concorden amb el sistema establert.

És allò que tradicionalment se'n diu una situació revolucionària, una situació reaccionària, una situació d'opressió que genera unes classes dominants i una classe dominada o oprimida. Són les marginacions forçades.

Nosaltres estem bastant, tots plegats, sota la fèrula de l'anàlisi marxista de la història. Es fa una classificació de les evolucions, -diguem-ne-, de les classes socials oprimides: Es diu que en temps dels romans hi havia els esclaus. En temps de l'edat mitjana hi havia els servents de la gleba, que eren els oprimits. Després, amb el capitalisme, van haver-hi els proletaris, que eren la classe oprimida.

Avui dia no sabem per on naveguem, perquè aquesta cosa s'ha desdibuixat molt i està molt complexa. L'anàlisi de classes a final del segle XX es fa realment difícil.

La classe oprimida, -o el conjunt dels oprimits-, a finals del segle

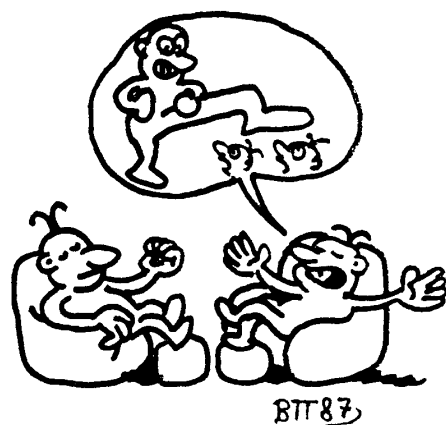
XX s'hauria de definir, perquè realment són els marginats, els marginats del nostre temps.

2.2.2.2. Els marginats del nostre temps.

Aquí també tinc feta una llista molt llarga, no exhaustiva, de manera que demano al públic que sigui benvolent, i si me'n deixo una de molt important la vulgui completar.

2.2.2.2.1. Marginació econòmica.

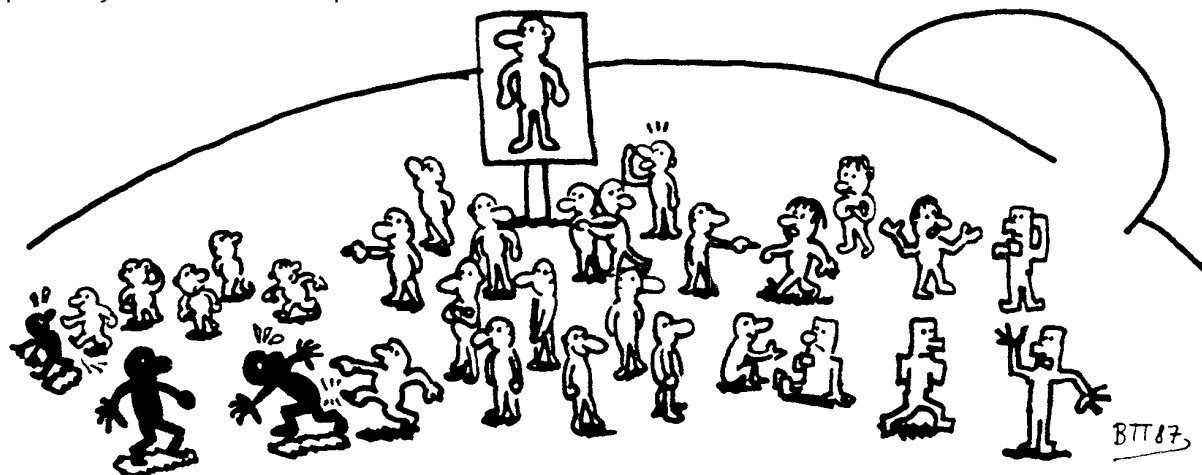
Potser la més determinant, -almenys encara que sigui en l'anàlisi marxista-, la qüestió determinant és la marginació per raó d'economia.

Per raó d'economia podíem dir una llista molt llarga. La clàssica, la que tothom sap, i la que avui ja quasi no és veritat, és la dels obrers: els treballadors, la classe treballadora, que encara té sectors, -anecdòticament-, destinats a desaparèixer. És a dir, que cada vegada hi ha menys treball a fer per part dels homes i, -en conseqüència-, la història s'està quedant sense locomotora. El tren potser s'hauria de quedar parat en una via morta, oi?. Això és molt tràgic, i no és veritat.

Avui dia, -per exemple, a nivell de treballadors-, s'ha de fer una distinció claríssima entre treballadors amb treball i treballadors sense treball.

Els treballadors amb treball, en realitat, pertanyem, -perquè sóc d'aquests, amb sort-,... en realitat els treballadors amb treball pertanyem a la classe opressora. Un es pot desplaçar i fer la traïció o fer jugades, però la classe treballadora amb treball pertany a la classe opressora.

No està, precisament, en el lloc millor de la classe opressora. Però, per exemple, en aquest país té els «socialistes» al poder, té els sindicats reconeguts, té «els partits de la classe treballadora», -segons diuen-, reconeguts. Tenen una legislació laboral favorable, unes Magistratures del Treball a favor seu. Tenen una quantitat de coses institucionals, oi?. En la Constitució estan posats en un dels llocs més bons que hi ha, etcètera, etcètera. Total, que en el sistema establert tenen una bona situació. I, a més a més, cobren. Què més volen, oi?.

A més a més, en els països del Primer Món tots els treballadors aconsegueixen uns nivells de sou superiors als de supervivència, a costa dels treballadors del Tercer Món, o dels treballadors que són la majoria, que no

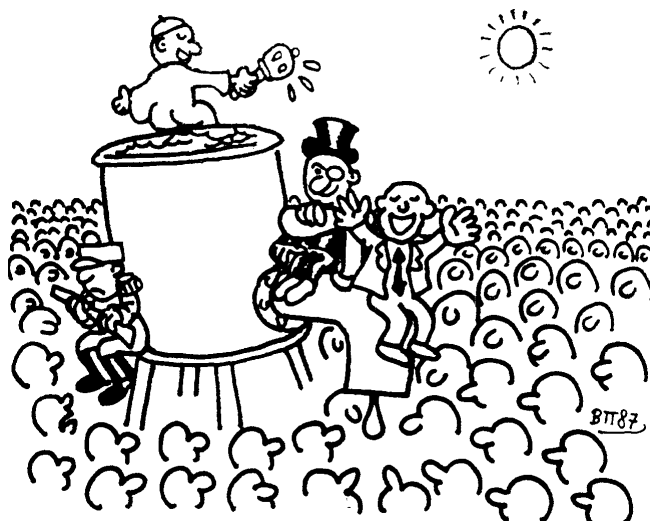
tenen ni sous de supervivència. Per tant, és en aquest sentit que els treballadors dels països del Primer Món són treballadors opressors i no oprimits.

Fixeu-vos, a més a més, que, -no sé si és per sort o per desgràcia-, avui dia les vagues les fan els controladors aeris, uns senyors que, -avui dia-, cobren uns capitals immensos, uns senyors que van de blanc i corbata, etcètera.

Els metges. Arquitectes que s'enfaden perquè els pobres aparelladors els trepitgen una miqueta el seu sou, etcètera. Suposo que us adoneu que això està molt tergiversat respecte de quan ho va intentar en Marx o ho va escriure en Marx.

Doncs bé, podríem posar dins del nivell de marginació per raons d'economia els pelats, els miserables que estan pels carrers, pel terra, ... Els que no tenen «peles²».

Els aturats. Els emigrats per raó de treball, -en el lloc on van solen tenir sempre la part pitjor-. I després la immensa quantitat del Tercer Món³.

2.2.2.2.2. Altres tipus de marginació.

Però hi ha altres raons que en Marx les va tenir com a secundàries, i que avui dia estan pujant molt fortament. Altres raons de marginació. Aquí hi tinc una llista molt llarga:

Les marginacions per raó de raça. Els negres, els grocs, els de color, els vermells de l'Amèrica... Aquests marginats.

La gent marginada per raons d'edat. No tots els vells estan marginats, però la vellesa, -en general-, està marginada. La infància té aspectes de marginació, tant, que hi han uns «dies de la infància», un «decàleg de la infància», etcètera. Quan surten totes aquestes coses és que no hi ha igualtat.

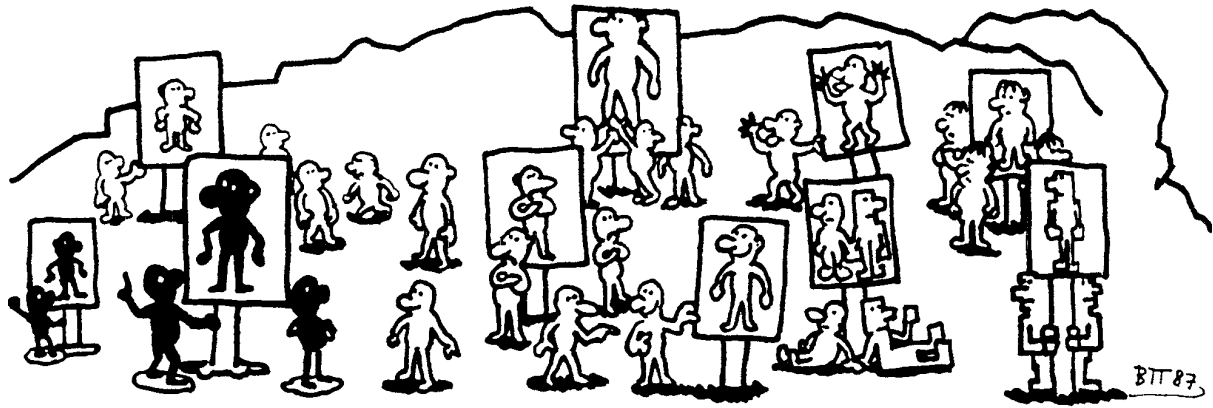
Després per raons de salut. Els malalts, els malalts mentals... Quan jo estava davant de la presó Model de Barcelona assegut així (s'encongeix), un dia un xicot es posa al davant meu així (s'encongeix igual), i es va quedar quiet mirant-me cara a cara. Després em va dir: «sóc tal». És un «tal» que tenia un germà pres a dins, i em pensava que em venia a ajudar, a fer companyia perquè, és clar, se sentia una miqueta agraït de que jo lluités pels presos que estaven a dins i, per tant, pel seu germà.

I no, no. Després em va parlar, em va dir: «No, mira: tu estàs lluitant pels que estan aquí dins, que estan molt malament. Jo vinc d'un manicomi, i en els manicomis s'està molt pitjor que a les presons! Ningú fa «sentades», com tu, i ningú se'n preocupa dels drets humans de la gent que està a dins dels manicomis, ningú! Allà, amb un home que està amb problemes mentals és lícit tot!, és lícit tot!».

És un exemple, malalties mentals, impedits, minusvàlids, subnormals, etcètera.

2 «Peles»: es refereix a les antigues pessetes a l'Estat espanyol.

3 Nota del redactor: crec que en aquesta llista de marginacions per raons d'economia cal incloure tot el ventall de marginacions derivades del mercat negre i de la prostitució de tots tipus, qüestions que afecten a una gran part de la població.

Aleshores, per raons de cos. Hi ha una marginació que, a més, la patim tots. Un excés de sedentarisme, una mala dietètica. Una obligació de vestits, de tal manera que el nudista és una cosa marginada. Una prohibició de certs sentits. Al tacte, al gust i a l'olfacte no sé que els hi passa, que estan prohibits en aquesta civilització. Certs moviments: «nen, això no es fa!», «nen, no es belluga aixís», «les cames no es posen d'aquesta manera», «això no es fa així», etcètera, etcètera. Hi ha una marginació per raó de cos.

Una marginació per raó de sexe. La dona està en inferioritat de condicions respecte l'home. Els gais, els homosexuals, etcètera.

Per raó de la llengua. Hi ha una colla de llengües oprimides, algunes estan ja en perill d'extinció.

Per raó de nació. Minories nacionals. Hi ha nacions sense estat.

Per raons de cultura. Hi ha gent menys culturada. Gent aculturada, gent contraculturada, gent amb un colonialisme cultural molt fort. Hi ha desinformació. Hi ha antiinformació. Control de les agències internacionals de notícies, etcètera.

Per raons de geografia. El món rural ho és sistemàticament. Les zones de muntanya, sistemàticament marginades. Els suburbis de les ciutats. Els barris degradats.

Per raons de política. Per exemple, ja només permeten a les Constitucions, avantatges als partits que són parlamentaris, els extraparlamentaris queden marginats. Els partits fora de la llei. Els presos polítics, els refugiats polítics.

Per raons militars. Territoris ocupats «manu militari». N'hi ha més dels que sembla, -potser tots, en el món, quasi bé tots-. Si traïessiu els militars seria d'una altra manera. Si no, proveu en algun trosset petitet. Retireu els exèrcits i veureu allò que passa immediatament. Per tant, quanta opressió hi ha en aquest sentit!... En aquest sentit, dominats per raons militars.

Aleshores... Bé, també m'he deixat l'administració, el tema de la burocràcia, que fa tan difícil fer certes coses.

Per raons d'esperit. Les religions oprimides, problemes de consciència. Objecions de consciència que no s'accepten.

I una espècie de màxim paradigma, de màxim prototipus d'allò que és la marginació: és la presó. La presó és el resultat de la impotència humana perquè s'entenguin els homes entre si. Quan ja no saben què fer, el fiquen en una gàbia com si fos un animal, com en un zoològic... a part dels animals que no els hi fiquem, oi?.

Doncs la presó. La presó porta una gradació de marginació. Primer hi ha una marginalitat. Després hi ha una delinqüència, -és quan el marginal ataca la llei vigent-. Després de la delinqüència hi ha la presó, amb tot l'aprenentatge de **alternativitat** que hi ha allà, que n'hi ha de moltes fases.

Després la marginació que no té nom en la societat.

Bé, tot això és la causa i la, quasi bé, definició d'unes classes oprimides que són pròpies d'ara.

2.2.3. Les alternatives.

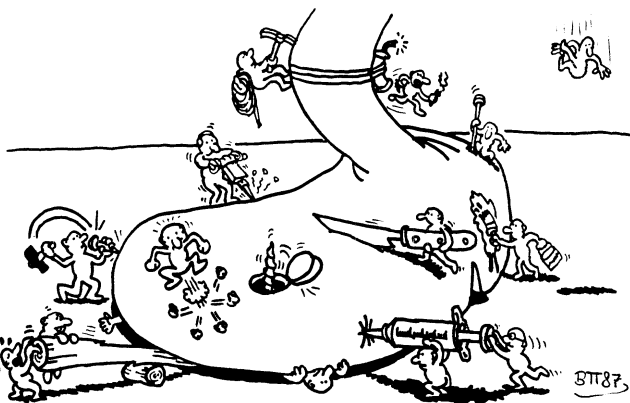
Aleshores, davant d'això, la societat reacciona d'una manera més o menys espontània.

I aquesta seria l'**alternativa**, les **alternatives** més conegudes. Que n'hi ha algunes de molt tradicionals i d'altres que són més modernes. És la resposta i reacció als greuges de la societat establerta.

En realitat, d'aquestes **alternatives** millor n'enumerem algunes.

2.2.3.1. Les alternatives actuals.

El pacifisme, l'antimilitarisme, els moviments antinuclears, el naturisme, les medicines **alternatives**, la dietètica, ... -això és allò que la gent coneix com a **alternativa**-, l'ecologisme, la defensa del patrimoni natural, l'economia **alternativa**, energies **alternatives**, el feminisme, els gais, els avortistes, els que defensen l'eutanàsia, la contracepció, els partits polítics verds i, tradicionalment, l'obrerisme. Els

moviments cívics, el sindicalisme autònom, l'anarquisme, els (...) en el treball, **alternatives** a la família, l'assemblearisme, ... i cap als anys cinquanta o seixanta sorgia aquest concepte que en deien de contracultura. De buscar unes **alternatives radicals** a la cultura vigent.

Hi ha exemples, com el moviment antiescola, el moviment antipsiquiatria, tot el moviment del freudomarxisme. El marxisme va insistir molt en els aspectes diguem-ne socials. Freud, i tot el psicoanàlisi, va insistir més en els aspectes individuals del psiquisme, de la psicologia profunda de l'individu.

Aleshores van haver-hi una sèrie de filòsofs que van ajuntar aquests dos moviments. Els més coneguts de tots són: l'un el Wilhelm Reich, una miqueta. Després l'Ivan Ilich i altres més així, més tard, van sortir al maig francès.

Tot aquest moviment que va tenir, diguem-ne, una manifestació exabrupta i després va quedar parat per la força dels tancs i d'altres cosetes, no?, i que, a pesar de tot, està latent a tot arreu, està pressionant. I hi han diferents manifestacions en aquest sentit.

2.2.3.2. Definint les alternatives actuals.

Tot això és una cosa. Tot aquest món que us acabo de descriure d'una manera així, sumària, és un món interessantíssim, un món bastíssim. Un món que, a veure qui és el valent que fa de tot això una síntesi, -com en Marx en el seu temps-, de la praxi espontània del seu poble: Les manifestacions **alternatives**, les manifestacions de protesta i de no acceptació del sistema vigent en el seu moment. Seria molt interessant que sortís algú, que potser degut a que el segle XX és molt més complex que el segle passat, requeriria un equip de persones que hi treballessin.

S'està treballant, però normalment es fan com corrents dins d'aquest panorama general. Es fan com uns corrents, i uns es dediquen més en uns aspectes, uns altres es dediquen més en uns altres.

Hi ha contactes entre unes branques i les altres. Per exemple, que us diré jo... tota la gent que és devota, -per a dir-ho d'una manera una miqueta així... humorística, no?-, devota de la revista «Integral⁴» s'interessa molt

4 La revista Integral es caracteritzava des dels seus inicis a informar

poc pels aspectes obrers. No veuràs mai que surti res en aquesta revista sobre aquest tema, o quasi bé res.

Els aspectes industrials. Els aspectes de l'aprofitament dels invents que el sistema veta perquè no són rendibles pel sistema, i serien molt útils per a la Humanitat. Coses d'aquest tipus, per exemple, que no surten gaire, o altres. I viceversa: tota la protesta social, cívica, econòmica es desentén completament, doncs, del tema naturista.

Hi ha unes àrees: uns són una cosa, **altres** una **altra**, i van fent allò que es pot. De tota manera, en els últims decennis, totes aquestes coses van lentament confluint, van lentament confluint.

Això no sé si és allò que tu deies que no en parlés (dirigint-se a l'Ignasi), quant jo he vingut per aquí. Que no era ben bé allò que tu volies i, per tant, no en parlo, eh?, no en parlo.

2.2.3.3. Les nostres alternatives...

Només dir, -per a qualificar-lo una miqueta i donar pas a allò que vull parlar-, que això s'haurà de parlar uns quants minuts. Llavors en podrem parlar tots... Per a qualificar-lo diria que és una **alternativa** als continguts de la nostra societat.

La **nostra** societat té uns continguts determinats, que són els que la defineixen. Al dir «la **nostra** societat» parlo de la **nosteritat**, i la **alteritat**, l'**alternativa**, és el conjunt de valors, de continguts, que la **nostra** societat nega, i aleshores hi ha gent que els afirma.

Doncs aquestes **alternatives** són uns antagonismes que tenen, que són contraris en contingut, a allò que està vigent. Però són iguals a allò que està vigent en quant a actitud subjectiva.

Fixeu-vos a on vaig a parar:

En veritat no és una autèntica **alteritat** allò que tenen, sinó una **nosteritat** oposada a la **nosteritat** vigent. Amb això aniré a parar a allò que vull dir.

Quan un senyor es torna antimilitarista, pacifista o feminista o el que vulgueu, o es fa del partit dels «verds», ell allò que vol és substituir els continguts d'aquesta societat pels continguts que ell defensa.

Aleshores allò és *lo* seu. En conseqüència, no tenen la raó de ser **alter**, són un. Són **nostre**, és *lo nostre* que s'oposa a *lo* seu, i per ells l'**alter** és la societat vigent.

I, per tant, hi ha un xoc entre dues posicions, on els continguts són diferents, i que és molt interessant.

2.2.3.4. Condicions objectives i subjectives de la revolució.

Ja des del temps d'en Marx, inclòs des d'abans, del cartesianisme, i del racionalisme dels segles XVII i XVIII, Occident ha insistit més en allò que podríem anomenar les condicions objectives de la revolució, que en el tema de les condicions subjectives de la revolució.

Llavors s'ha estudiat la societat, -aquest objecte que és la societat, sobre ecologia, la vida propera a la natura, remeis naturals, naturisme, energies renovables, etc.

aquest objecte social-, i se li han trobat les mancances. Aquestes mancances s'han volgut afirmar en les lluites **alternatives**. Per tant, són substituïdes unes estructures socials per unes **altres** que semblen millor.

En realitat això és la definició de les revolucions clàssiques.

Fixeu-vos que una societat es parteix en amos i esclaus, en senyors i servents de la gleba, en patrons i obrers.

Recordeu quan va començar la Revolució Francesa?, era la revolució dels burgesos contra l'aristocràcia o contra els senyors absoluts. Els burgesos eren tots!, tant eren els obrers com eren els amos, tots eren burgesos. De seguida que va guanyar la burgesia, es va partir en amos i obrers, es va partir en dos.

2.2.3.5. Els alternatius i la societat.

Aquesta partició ens indica o ens fa ensumar que, probablement, en les dues bandes hi ha part de cosa bona, d'interès, de cosa aprofitable. Que si la societat que tenim **nosaltres**, la societat imposada, la societat establerta és dolenta, no és per tot allò que té, sinó, sobretot, per tot allò que no té.

Aleshores els **alternatius**, en afirmar això, afirmem coses bones, perquè són les que falten en unes **altres**.

Però al afirmar-ho com a **alternativa nostra** allò que fan és tenir allò que els **altres** no tenen, i no tenir allò que els altres tenen. Si manessin ells, -que ja s'ha provat això: en el cas del socialisme ja s'ha provat-, tindrien tantes mancances com els **altres** però de signe contrari. M'explico?.

Ja sé que és gruixut això que estic dient perquè és quasi bé carregar-me tot el món **alternatiu**,

totes les lluites **alternatives**, però no me les carrego!

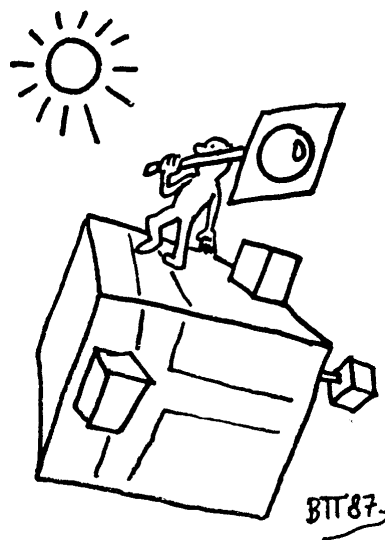
És a dir, que és curiós que, segurament, entre la societat establerta i les **alternatives** fariem «pof!», fariem ple.

2.2.3.6. Contradiccions pràctiques.

Això és interessant. Endemés, si analitzeu una mica amb detall tots els **alternatius**, tots parlen de coses de dietètica, però quan poden s'atipen en un restaurant ben caret i fan unes escapadetes terribles. Tots parlen de naturisme, però si tenen un bon cotxe que vagi de pressa millor i, si no, agafen el metro o l'avió quan cal.

Tots usem ulleres, que són una de les coses més refinades que hi ha. Això de les ulleres, sobretot si són bifocals, eh?, i si són d'aquelles difuminades encara més (rialles dels qui escolten). Tots usem aquesta llum (referint-se a la del sostre), i som antinuclears, i això ve de les nuclears, etcètera.

O sigui, que estem tots plens. El teixit aquest es fa amb unes màquines sofisticadíssimes amb robots, -avui dia amb programes d'informàtica-, i així aniríem dient mil coses més: si sou noies,

aleshores, per a ser guapes, us poseu lentes perquè no es vegi que és una cosa més sofisticada encara... i així successivament.

En definitiva, que estem afirmant unes coses, però estem usant les **altres** continuadament. No tenim gaire claredat mental de com això s'ha de resoldre.

A aquest nivell, plantejat com ho he plantejat aquí, potser seria un camí de solució. És a dir, anar veient les dues bandes.

Però jo vull donar una volteta,... i passem finalment a allò que us volia dir.

3. L'alter radical.

Allò que us volia dir era l'**alter radical**.

Aquest **alter radical** que, per a mi, és el plantejament revolucionari **radical**.

Al ser **radical**, vull dir que val per a tots els temps, -que val per a tots els temps-, i que s'ha de fer en cada temps. És a dir, que el d'un temps no val per un **altre**.

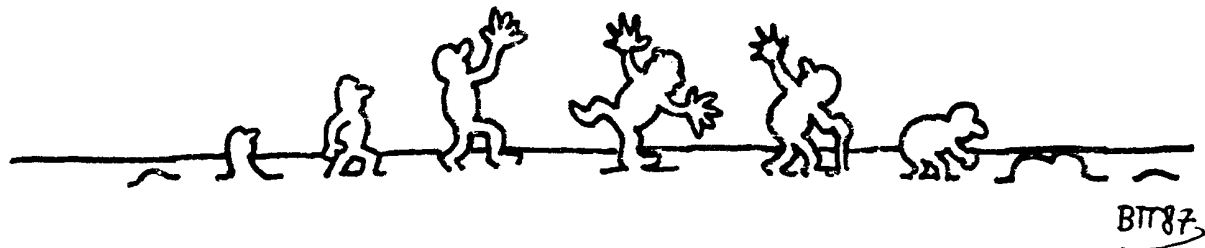
Què seria aquesta **alteritat radical**?. Aquest **món alternatiu radical**?

Sobre això jo veig quatre etapes. A veure si amb aquestes quatre etapes ho podem entendre bé.

3.1. El noster.

Primer de tot, el **noster** o el **ego** són una realitat que tots tenim, -per això existeixen aquestes paraules, sinó no existirien-, i que ve a significar la independentització relativa i provisional d'una part del Cosmos respecte del conjunt del Cosmos.

Jo abans estava a no sé on, i de sobte vaig néixer dels meus pares, i m'he segregat, i tinc una autonomia. Puc fer coses, decidir coses, intervenir, etcètera, fins que em faig vell. A poc a poc vaig decidint cada vegada menys, intervenint cada vegada menys, fins que «fsht!», m'acabo.

Hi ha unes autonomies... donat que estem a l'«Estat de les autonomies», apliquem-ho en això.

Tot allò que és **nostre**, o allò que és **ego**, no és més que una accentuació d'una part que passa a tenir com allò que vulgarment la gent li diu «sobirania». O que s'emancipa de la «matriu universal» i que és una cosa particular.

Aquella cosa particular té una espècie d'instint de conservació per a sobreviure el major temps possible, segregada del tot, fins que l'arrossegueu una altre vegada a fondre's amb el tot. Bé, aquest concepte del **noster** és important.

Jo no us dic ni que això sigui bo, ni que això sigui dolent. Jo us dic que això és.

Segurament, -a tall d'orientalistes-, diríem que el que és dolent és resistir a això, quant la naturalesa ens va absorbent una altra vegada. Que hauríem de ser més generosos i no tenir tanta por d'on anem a parar, a aquesta matriu universal a la qual tornem, i entrar-hi generosament.

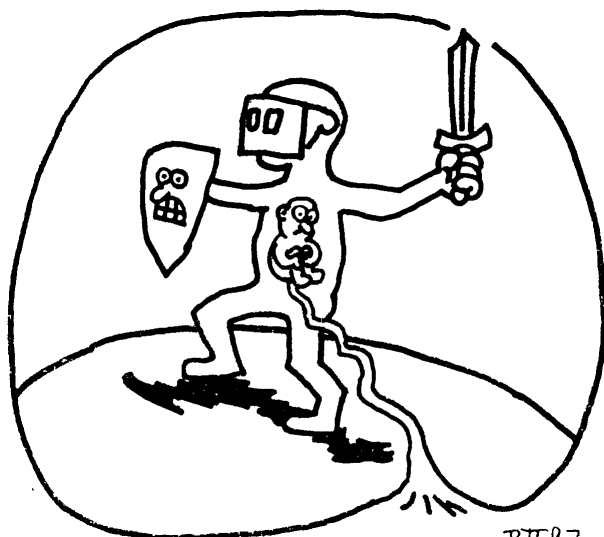
Però també és veritat, -i ho diu també l'Occident-, que, quant naixem i quan **nosaltres** som infants i adolescents i joves, aquesta voluntat de ser autònoms és una voluntat boníssima i llavors els **móns alternatius** no han de negar, sinó afirmar, la voluntat positiva d'existència de la nostra

civilització, que és la **nostra**.

Que és la que ha nascut amb unes ínfules determinades, que té una empena determinada, que té una raó de ser, que té uns valors, -que no són tots els valors de l'Univers, sinó que són uns quants-, i com que són uns quants, en prescindeix de tots uns **altres** quants, molts més que no pas els que afirmem. Això, diríem, és una visió positiva de la **nosteritat**.

És una visió positiva que és una actitud vital: «la **nostra** civilització és **nostra**, i meva, i jo sóc d'aquesta civilització. Això s'ha d'estudiar, i s'ha de dominar».

3.2. El nostre i l'altre.

Ara bé, hi ha una segona fase. La segona fase és la de distanciar-se d'això.

De fet, amb la definició que us he donat d'allò que és **nostre**, ja hem posat el camí de la distanciació.

Si **nosaltres** som el **nostre**, o la **nostra** civilització, la **nostra** societat és una emancipació del conjunt del Univers, vol dir que, si aquesta emancipació és pot fer del tot, si es pot tallar, -cosa impossible, perquè aniríem a un **altre** Univers, i no n'hi ha d'un **altre**-, tens un cordó umbilical que et lliga amb l'Univers. Per allà has sortit, i per allà tornaràs. Hi ha un camí de tornada.

Aquest camí de tornada, a nivell biològic, és la infància, l'adolescència, la vellesa i després la decrepitud i la mort. Però a nivell humà, a nivell espiritual, a nivell intel·lectual, a nivell anímic, a nivell col·lectiu, etcètera, hi podem entrar i sortir quan volem.

Jo, allò que us vull proposar és una gimnàsia, una gimnàsia d'anar del **nostre** a l'**altre**, i de l'**altre** al **nostre**. Però del **nostre-nostre** a l'**altre-altre**, i no mitges tintes i barreges i baralletes de barri. Eh que enteneu el planteig que vull dir-vos?.

El **nostre-nostre** és la **nostra** autonomia, és allò que **nosaltres** volem. Vulguem ser **nostres!**, i no ho amaguem!, i no camuflem les ganes que tenim de realitzar-nos, i les ganes que tenim de ser. Les camuflem combatent una **altre** cosa, -m'enteneu?-, que és la **nostra**, i **nosaltres**, a *lo altre* que és *lo altre* lliguem *lo nostre*.

Llavors hi ha un xoc, i això només crea guerres. Perquè totes les **nosteritats** juntes, prescindint de l'**alteritat**, són guerra, i tota l'**alteritat** junta és pau, perquè l'Univers és originalment unitari.

Pau no vol dir que no estiguin tranquils, es obvi que hi ha creativitat i tot allò que vulgueu, però és unitari. En canvi, les **nosteritats** són plurals. Són cada una ella, i xoquen unes amb les **altres**. Hi ha una guerra continuada.

Fixeu-vos que un arbre té branques, o un cos té mans. Mai aquesta mà es baralla amb aquesta (assenyala les seves mans). El fetge no vol fer de cervell, el peu no vol fer d'ull. Cadascú farà *lo seu*, però per què?. Perquè *lo principal* és el conjunt, i *lo secundari* és *lo particular*.

En canvi, quan les persones tenen una **nosteritat** molt accentuada i no veuen el cordó umbilical que els lliga amb la totalitat, aleshores es pensen que són soltes, que són cadascuna pel seu compte, i llavors comencen a xocar les unes amb les **altres**. Llavors hi ha violència, i aquesta és una violència radical, i *lo contrari* és una pau radical.

3.3. La mort de sí mateix.

3.3.1. Definició.

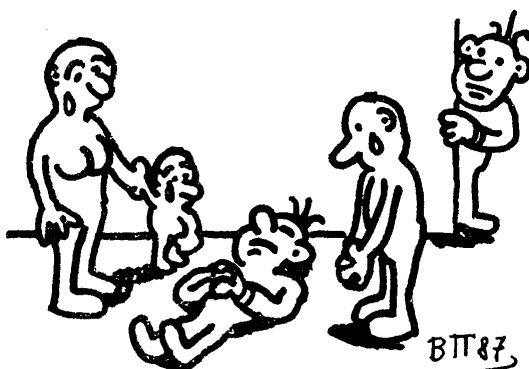
Doncs bé, afirmat el **nos**, el **noster** i l'**ego**, ara vull afirmar el contrari. Per afirmar el contrari has de passar per l'oblit d'un mateix, per la mort d'un mateix. Això és importantíssim.

Morir un mateix no vol dir canviar de gasolina a molí de vent, no vol dir això. No vol dir canviar de gasolina a molí de vent, o de pa blanc a pa integral, no vol dir això.

Morir un mateix vol dir oblidar-se de si mateix, de les seves empentes, de les seves il·lusions, de les seves fòbies, de les seves filies, dels seus interessos. Això vol dir morir un mateix, fins arribar a no ser ningú.

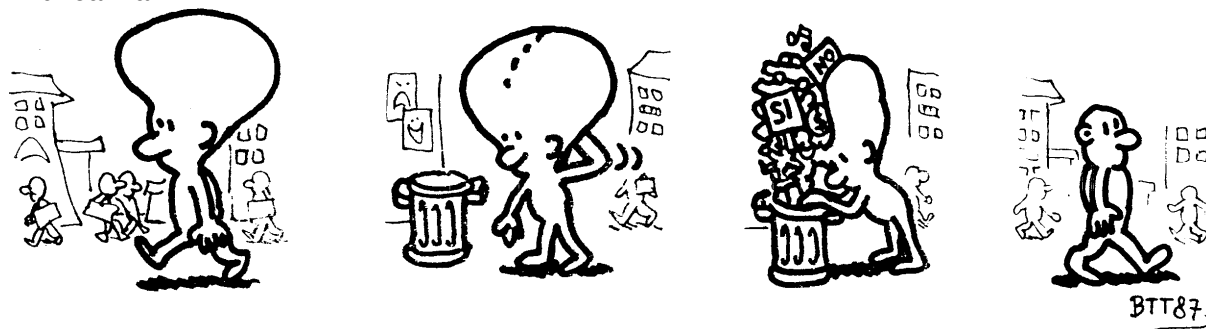
I quan un deixa de ser algú i passa a ser ningú, deixa de ser **noster**, o **ego**, i passa a ser **alter**, perquè **lo alter** és allò que no és **noster**. Quan hi ha **nos**, **nos** és sol, no hi ha **alteritat** i, per tant, s'ha de morir.

Fixeu-vos que aquí estic introduint allò que podríem dir les condicions subjectives de la revolució. Un autèntic revolucionari radical, - no un revolucionariet aficionat-, és una persona que ha de saber morir a sí mateixa.

3.3.2. Definició de fe.

Això s'ha vestit tradicionalment per la via religiosa. La persona que tenia fe, aquell Abraham que deixava casa seva, que deixava la seva família, que deixava la seva terra, i que Déu li deia que aniria a un lloc que ell li indicaria.

Fixeu-vos que aquesta frase és molt bona: «a un lloc que ell l'hi indicaria», vol dir que el lloc encara no està indicat abans de morir, perquè llavors, si no, no es mor.

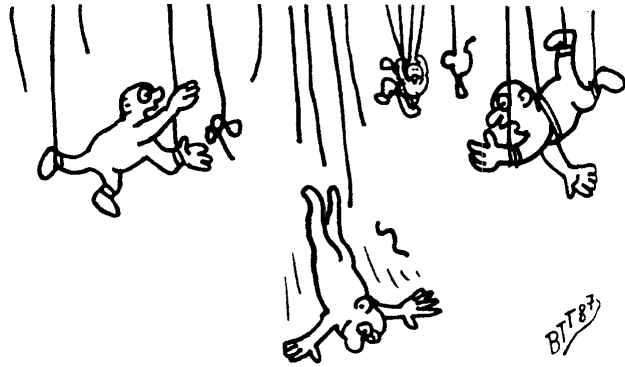
Si **jo** passo de gasolina a energia eòlica, **jo** no he mort, he passat d'un **jo** a un **altre jo**, o d'un **meu** a un **altre meu**, o d'un **noster** a un **altre noster**, per tant, encara no està a l'**altre món**, al **món alternatiu**, sinó encara estem en el món aquest d'aquí, amb continguts **alternatius**, però amb la mateixa actitud.

Es tracta de matar l'arrel del cuc, no el cuc. Matar les «liendres», les puntes aquelles, els ous. Anar a..., -que? (algú li diu «llémenes») gràcies, és que no sabia com es deien...-, i això és allò que tradicionalment en diuen la fe, que és sortir en el buit.

Deia Kierkegaard: «la fe és llençar-se en el buit de les raons d'esperar». Aquesta actitud tan negativa és essencial. Si no es passa bé per

això, no entrem en el circuit que jo us vull parlar avui, ens quedem fora.

És a dir, que tindriem que passar de ser amos de **nosaltres** a «Capità Nemo», aquest del Nautilus del Juli Verne, capità ningú, -«nemo», en llatí, vol dir «ningú»-. El Capità Ningú. Jo no hi sóc.

3.4. L'autèntica alteritat.

3.4.1. Aproximació a lo inefable.

Aleshores, si això es consuma, -i aquí, doncs, hi ha poca cosa a dir-, aleshores s'entra en una fase en la qual tu et deixes posseir. Vol dir que t'envaeix una cosa que no ets tu, i això és l'autèntica **alteritat**.

Que és aquesta cosa? També totes les tradicions en parlen molt d'això. Si no es cuida molt aquesta fase, tot allò que vingui després és enrenou de barri.

Aquesta cosa nova, en temps d'en Marx, per exemple... En Marx va tenir una primera il·luminació, un espècie de cosa... Fixeu-vos que el marxisme és incapaç d'explicar el fenomen Marx. Marx explica molts fenòmens de la història, però el fenomen Marx és difícil d'explicar-lo, perquè és un fenomen personal.

Si el marxisme hagués cuidat més les condicions subjectives de la revolució, potser no hagués anat a parar a on ha anat a parar, només volent substituir un sistema per un **altre**.

Doncs bé. Deixar-se posseir. Què és allò que et posseeix?, no té nom. Si és qualsevol de les coses que hem dit abans, com el pa integral, etcètera, etcètera, no hem tocat fons.

Jo ara em podria estendre molt perquè és el nucli central d'allò que us vull dir, però no m'agrada estendre molt, perquè no sé si convé avui estendre. Avui només era per emmarcar-ho i presentar-ho, i prou.

3.4.2. L'exemple de la fe religiosa.

Però dir-vos, per exemple, que aquesta frase famosa d'Abraham de que Déu li va dir que sortís de casa, de la seva terra i tal i qual, i Abraham va creure, diu el Gènesi. Aleshores diu: «Abraham va creure i Déu li va comptar com a justícia», diu així la frase.

«Justícia». En aquell temps i en aquell llenguatge no volia dir això del Palau de Justícia que tenim ara, això de la Justícia Social i coses d'aquestes. «Justícia» volia dir la vida superior, la vida plena, la vida total, això volia dir «justícia» en el seu llenguatge. Que, endemés, **nosaltres** diem «justícia» perquè el llatí ho ha traduït com «justícia», però vés a saber com ho diuen en hebreu. Jo no recordo ara com ho diuen, però evidentment no es referia a la «justícia» aquesta **nostra**, sinó que vol dir... «la vida ajustada amb l'Univers», vol dir això!

Això diu la frase, i aquesta frase és el fonament de tota la fe dels cristians, dels jueus i dels musulmans. Tots estan d'acord que vénen del pare Abraham en la fe.

Els que tenim la formació o deformació professional de la carrera de teologia, oi?,... En la teologia hi ha dos apartats molt importants: hi ha la dogmàtica i hi ha la moral. La moral és derivada de les conseqüències de la dogmàtica, i a la moral hi han moltes virtuts, i dins de les virtuts n'hi ha unes de més importants que són les teologals, i entre les teologals hi ha una que es diu la fe.

Bé, parla que fe és creure les veritats que diuen que són revelades per l'autoritat de qui la revela etcètera, etcètera.

Aleshores, a la dogmàtica, -que és la part més fonamental de la teologia-, en el tractat més important, primer de tots, que es deia «de fide», que ho estudiàvem en llatí, -el tractat de fe-, doncs en aquest tractat la tesi principal i primera era que la fe salva. No el baptisme, no, la fe. La fe salva, la fe resol tots els problemes.

Llavors posava arguments per a demostrar aquesta tesi, i l'argument decisiu era l'argument de l'escriptura. A l'escriptura posava, com a argument: «Abraham va creure, i això se li considerarà com a salvació, com a justícia, com a...». En resum, que aquesta frase d'Abraham és la base de la renovació total de l'esperit de la persona, de la connexió total de la persona. De la connexió total de la persona amb el Cosmos, amb l'Univers, o amb l'ànima de l'Univers, o digueu *lo* que vulgueu.

Però a les tradicions humanes llargues hi ha molt més que això. No solament hi ha l'**ego** individual que es lliga amb el Cosmos, sinó que hi han exemples de col·lectivitats senceres que es lliguen amb el Cosmos.

Això ara ho explicaria, però és llarg, però és molt més gros d'allò que us deia. És a dir, grups humans... Això en la Bíblia està simbolitzat pel «Poble de Déu». El poble d'Israel com a Poble de Déu, que tot en conjunt és ell que ha de fer aquest mateix acte que ha fet Abraham individualment.

Els primers cristians plantejaven *lo* mateix a escala universal, ficar a tota la humanitat, que entrés en contacte a l'engròs.

Penseu que aquesta és l'única font de revolució responsable. Tota la resta és desvestir un sant per a vestir-ne un altre, desvestir un sant per a vestir-ne un altre...

3.4.3. El camí cap a *lo* inefable.

Doncs bé, aquí he parlat una miqueta d'aquest... Fixeu-vos que us he dit:

Primer: l'**ego** i el **nosaltres**.

Després: la mort de si mateix.

Després: el trobar la connexió amb el centre de l'Univers, que és una connexió inefable.

«Inefable» vol dir que de si mateix no es pot explicar. Que no es cap solució concreta, que no és cap remei de cap classe, ni de dietètica, ni de naturisme, ni d'obrerisme, ni d'economisme, ni de res. És la connexió amb el centre de l'Univers que, a més a més, tots la tenim, i la civilització, al **nostrificar-nos**, a l'**egoïstitzar-nos**, ens separa d'això.

Doncs volem la recuperació d'això. Sense droga, sense **ego**. Sense temps, sense espai. Sense forma, sense paraula, és inefable. Submergir-se en això és essencial, i això és l'essència de l'**alter**, que s'oposa al **noster**.

3.5. La profecia.

3.5.1. Definició del profeta.

Aleshores vénen dues passes més. Una primera passa que és la sortida d'aquest fons, que en podríem dir l'esclat, la novetat, la profecia, l'anunci, el manifest.

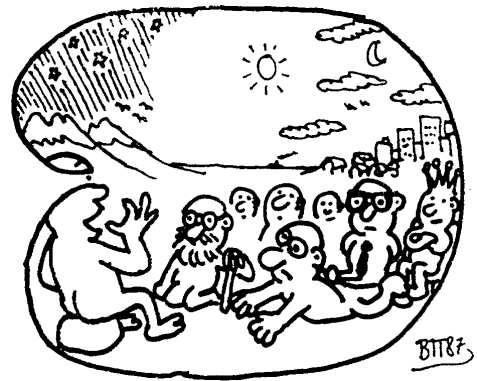
La paraula profeta... una paraula que és d'origen religiós, que s'ha

posat de moda últimament. Hi ha un siria que ha fet un *Llibre del Profeta*⁵, molt bonic, molt ben fet.

El profeta no és una persona que parla des de si mateix, és una persona a través de la qual es parla, un esperit nou, un alè revolucionari, un testimoniatge... perquè el profeta, antigament, tenia molta tradició.

Avui dia s'ha perdut. Inclús es critica això, és criticat. És una cosa de la qual es pensen que és una romanalla de l'antiguitat.

El profeta antic era profeta de paraules, profeta de fets, profeta de paraules i fets. De vegades, començant fent fets i després amb paraules explicatives d'aquests fets, etcètera, però podria ser de tota manera.

3.5.2. Profecia i realitat.

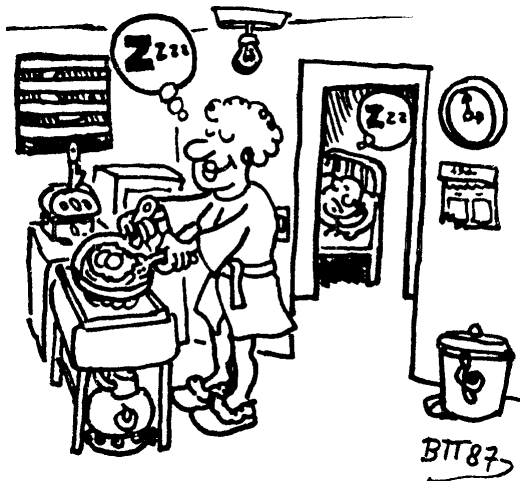
Hi ha el testimonialisme, que és tan criticat avui en dia en política: «aquest és testimonial...», «aquesta acció és testimonial...» i que no obstant és una de les coses més practicades pels **alternatius**. Que molts **alternatius** fan coses que saben que tal com les porten, de moment, no triomfaran.

Posem un exemple. La comunitat de l'Arca, del Lanza del Vasto, és una comunitat que porta vint anys, -no sé quants-, d'existència, eh?, i que s'ha estès una mica, però molt poc, i no sabem si triomfarà.

M'agradarà en el col·loqui que em digueu els que coneixeu la gent de l'Arca, si ells es consideren **alter** o **noster**.

M'interessarà molt, perquè si són **noster** es quedaran petits tota la vida, i si són **alter** són, com a mínim, un testimoni profètic d'**altres** coses. Ara, si són **alter** no tindran dogmes, i avui profetitzaran això i demà profetitzaran allò, d'una banda i de l'**altra** de les **alternativetes**.

Oi que explico una miqueta allò que vull dir?. «Bueno...».

El nivell aquest profètic, fixeu-vos que jo ho descriuria... és una cosa que l'hem experimentada algunes vegades, però com que no se'ns diu, ho *despreciem* internament, ho menyspreem internament.

És una miqueta com... Sabeu allò que fan els somnàmbuls, que s'aixequen del llit? Hi ha somnàmbuls que s'han aixecat del llit i s'han anat a fer l'ou ferrat pel marit, -la senyora, oi?-. L'ou ferrat pel matí de l'esmorzar del marit el fa sense adonar-se'n, l'hi deixa en un platet i se'n va a dormir. Al matí següent el marit s'aixeca i es troba l'ou ferrat fet i l'esposa no se'n recorda que l'ha fet.

Doncs això és ser profeta. No només en aquestes coses, sinó en la vida, tot. Allò que surt, allò que surt i t'empeny.

Una de les coses més boniques que hi ha en el temps dels profetes és que els reis els anaven a consultar molt els profetes, -els reis temorosos de Déu, els reis que sabien que existia un **altre**, de veritat-, se n'anaven a consultar el profeta. De vegades, el profeta, cosa divertidíssima, deia: «no tinc paraula de Déu, ja pots tornar cap enrere, perquè no tinc res a dir-te,

⁵ Es refereix al llibre «El Profeta», editat per primer cop l'any 1923, de l'autor Gibran Khalil Gibran (1883-1931), nascut al Líban.

no hi ha res».

En canvi, fixeiu-vos que els capellans, quan arriba la missa de diumenge, sempre tenen la paraula de Déu (rialles dels qui escolten), sempre! Sempre, a tres quarts de dotze, paraula de Déu!... Paf! engeguen i pleguen. Tres minuts, un quart d'hora, vint minuts, sempre la tenen a punt. Per què?: perquè no és de Déu, perquè és la seva.

Amb unes quantes tècniques que s'ensenyen a la carrera de capellà... retòrica i coses d'aquestes, o els que venen cosmètica els ensenyen el «Dale Carnegie». Hi ha tot de «trucus d'aquestus» per parar... (un tren), «Influir en el público y en los hombres de negocio», és aquesta mena de cosa.

Aleshores, el vertader profeta no sap mai quan tindrà paraula de Déu i quan no la tindrà. De vegades la té, i és un profeta, i de vegades no la té, i és merament místic.

Jo crec que en Marx, en l'etapa de joventut, va actuar profèticament.

El profeta no diu solucions tècniques, és el testimoni i responsable de l'**alter** en aquest món, no el responsable del **noster**. És el responsable de l'**alter** i, en conseqüència, ell no dona solucions tècniques, ell dona un esperit, ell dona una línia, ell dona un testimoni, ell dona un exemple radiant i aquesta funció és importantíssima i és molt **alter**.

3.6. El compromís quotidià.

3.6.1. Introducció.

Llavors, per acabar, arriba la part final, que és el retorn, -tanco el circuit-, i torno una **altra** vegada.

Això se n'ha dit tradicionalment l'«Encarnació», el compromís temporal, la concreció pràctica i responsable, el compromís sempre renovat, sempre canviant, sempre informant-se, sempre estudiant. Estudiant aquest món, el **noster**. Estudiant.

3.6.2. Plantejaments de tornada.

Per exemple, aquesta gent carregada de bona fe, sobretot gent jove, que marxa de la ciutat i de la civilització i se'n va a viure al camp, a fer una comuna en el camp, a fer una cosa d'agricultura, i se'n desentén completament. Està molt bé com a fase d'anada, aquella mort que hem dit abans, però després ha de venir una fase de tornada i no han d'ignorar les coses d'aquí.

Mentre ells es pensen que han convertit a quatre-cents persones que hi ha a tots els «metros» venent, -s'aferrarien a aquests que pengen per aquí, oi?, o altres cosetes per l'estil, o en la plaça del Pi⁶-, i han convertit quatre-cents, el sistema ha convertit dos milions a *lo seu*. Perquè

⁶ La plaça del Pi de Barcelona era un indret d'encontre d'artistes de carrer, rodamons, gent de vida bohèmia...

no ignoren ells que hi ha milions dedicats a propaganda, que hi han senyors que estudien psicologia de masses.

És a dir, ignoren tot això. Ignoren allò que fan els bancs tots els dies... La borsa, si puja o baixa... No saben res de res. Ells estan confiats en *lo seu*, i que *lo seu* triomfarà perquè és bo i prou.

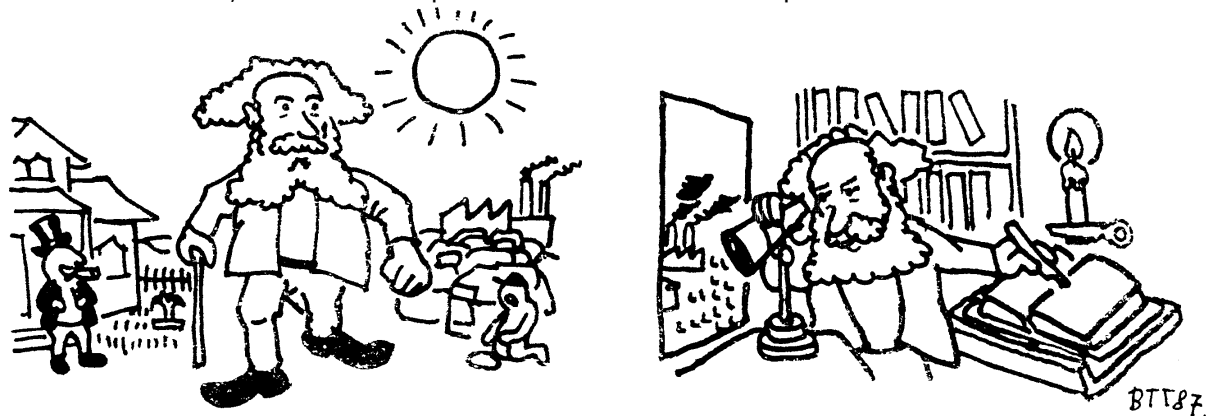
Doncs falta aquesta fase final, que és una fase de tornada, que és una autèntica conversió al **nostre**. Fixeu-vos, tant important com la conversió a l'**altre**, tant important.

3.6.3. La conversió al nostre. L'exemple d'en Marx.

És curiós que això ho va fer molt bé en Marx. És de les poques coses, diguem, que va arrodonir en aquest sentit de reafirmació subjectiva.

En Marx va estant fent de profeta, diguem-ne, en *Els Manuscrits* i tot allò que agrada als capellans, -que el manipulen molt, per cert, com ells manipulen les Escriitures i com manipulen totes aquestes coses-, i, de sobte, va parar.

Es va estar quinze anys parat, quinze anys. A Londres es va ficar al British Museum, allà tenia per estudiar tot allò que volia.

Va parar de parlar dels sofriments dels pobres, perquè el sofriment dels pobres és una cosa de filosofia, és una cosa profètica. En canvi, que sé jo, la llei de l'oferta i la demanda no és una cosa profètica, és una cosa concreta, pràctica i tècnica.

El senyor aquell, per a poder donar solucions tècniques, parar de fer paraules i de fer actituds testimonials... El senyor se'n va anar al British Museum on hi havia la col·lecció dels treballs de tots els inspectors de treball d'Anglaterra, -allà hi havia les còpies de tots-, i amb allò va poder conèixer, es va informar i va estudiar que passava en el món realment, no allò que li demanava el seu esperit. No les il·lusions o el Cosmos, on allà no hi ha res. L'Anglaterra del segle XIX, mil vuit-cents quaranta-vuit.

Quan va haver estudiat tot allò, -i, a més, al British Museum va trobar tots els llibres de tota la tradició burgesa, pràcticament, de grans ideòlegs de l'economia del món liberal, que era una tradició que no tenia res

a veure amb el Cosmos, que era una tradició de la **nostra** societat, que la definia, a més, bàsicament-, aleshores va escriure *El Capital*, en el qual no hi ha cap sola concessió a l'**altre món**, ni una. Llegiu-lo i veureu.

A més, es va convertir. Es va dir: «jo he estat un temps de profeta. Ara vaig a fer de lampista, posar les canonades ben posades, les aixetes ben fetes i els empalmes d'aigua ben fets». Això no es dona en l'**altre**. L'**altre** només és una empena.

Si mireu, l'**altre** no hi és o hi és?... i tant si hi és! La diferència entre *El Capital* de Marx i un llibre de l'Stuart Mill, o de l'Adam Smith, o del Ricardo, -que eren els grans teòrics de l'economia del seu temps...-, la diferència està que en Marx, a més a més, tot allò ho fa només per una cosa: perquè vol que els homes s'agermanin. En canvi, als **altres** els importa un «bledo». És la diferència que hi ha.

En Marx porta l'ànima de l'Univers a dins d'*El Capital*, però la porta tan enterrada que no es veu, ni la diu enlloc, però allò ha fecundat el seu sistema.

Ell deia que, en aquell moment, aquell sistema era el vàlid, però que després se n'havia de fer un altre i això és correcte.

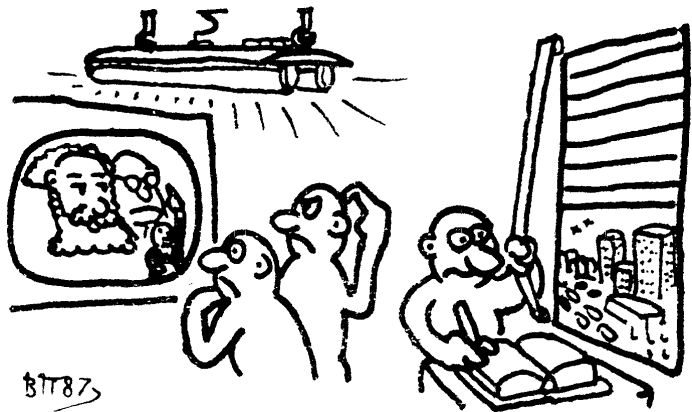
Vol dir que tota persona que ha donat la volta per l'**altra** banda i torna a aquest món dona solucions tècniques a base de molt estudiar i de no fiar-se gens de la seva inspiració. Aquí no, aquí no hi poden haver gens d'inspiracions. Aquí no hi ha

somnàmbuls, eh? Aquí a pensar, a treballar, a suar i a conèixer la **nosteritat** per a transformar-la en **altres nosteritats** més d'acord amb l'**alteritat**.

I, aleshores, fent solucions i canviant-les, fent-les i canviant-les, fent-les i canviant-les, fent-les i canviant-les, fins al final.

Bé, penso que amb aquests quatre punts queda ben definit allò que podria ser un **món altre**, al costat d'un **món nostre**. I acabo aquí.

(Aquí comença el col·loqui).

Aquesta conferència
es va realitzar
el divendres, 14 de febrer de l'any 1986,
a la seu de la Cooperativa Tascó,
en el seu antic local de la Gran Via 439 5è 2a, de Barcelona.

Han col·laborat:

Ecoconcern-Innovació social.
Mare de Déu del Pilar 15, principal.
08003 Barcelona.
Telèfon: 93-319.03.51.
Correu electrònic:
ecoconcern@pangea.org
Web:
<http://www.pangea.org/ecoconcern>
Bloc «El racó del debat»:
<http://elracodeldebat.blogspot.com/>
Twitter d'Ecoconcern:
http://twitter.com/EcoConcern_BCN

Centre d'Estudis Joan Bardina
(C.E.J.B.).
Correu electrònic:
jbardina@pangea.org
Web:
<http://bardina.org>
<http://chalaux.org>

Titània-Tascó.
Llibertat, 47 baixos 1er.
Barcelona 08012.
Telèfon: 93-426.65.59.
Correu electrònic:
info@titania-tasco.com
Web:
<http://www.titania-tasco.com/>

Fundació Randa-Lluís M. Xirinacs.
Rambla Badal, 121 1er
08028 Barcelona.
Telèfon: 93-419.47.47.
Correu electrònic:
info@fundaciioranda.org
Bloc:
<http://xirinacs.cat>